

ŠIBENSKI GLASNIK

List za vijesti, vojne naredbe i općinske naputke

Cijena Kuna 2.50

Izlazi utorkom, četvrtkom i subotom

Lit. 1.—

Protunapadajima povraćena mjesta, dokaz su da bi se Njemačka mogla i dalje uspješno oduprijeti sovjetskom ratnom stroju.

Sovjeti su u dva dana izgubili 142 zrakoplova, i u jedan dan 134 oklopnih kola.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 12 listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Između azovskog mora i Zaporozja popustila je jačina neprijateljskih napada uslijed pretrpjelih visokih gubitaka prijašnjih dana. Sovjeti su bili ponovo svuda odbijeni. Također i na ostalim otcjecima istočnog ratišta naročito na srednjem Dnjepru, na ušću Pripjeta u prostoru južno od Gomela i jugozapadno Velikog Lukija propali su neprijateljski napadaji. Tokom teških borbi prešle su naše čete na više mjesta u protunapadaje koji su bili veoma uspješni. Pri ovome su bili potpomognuti i od strane zrakoplovstva. U borbama posljednjih tjedana naročito se istakla sjeverno od azovskog mora srednjonjemačka 13 oklopna divizija pod vodstvom pukovnika Krause.

Taljansko ratište:

Na južnom taljanskom ratištu izveo je neprijatelj na srednjem otcjeku mjesne napadaje. Jedan prolazni prodor bio je protunapadajem uništen. Na ostalom ratištu pomakle su se neprijateljske skupine uz pojačanu artiljerijsku djelatnost prema našim oružanim predstražama. U području Sredozemnog mora njemačko zrakoplovstvo je potopilo jedno neprijateljsko ratno vozilo i bombardiralo dobrim dejstvom neprijateljska otočna uporišta. Komandant jednog njemačkog lovačkog odreda potpukovnik Haus Philipp nosioc hrastovog lišća sa mačevima k viteškom krstu željeznog krsta, našao je svoju junacku smrt u jednom zračnom okršaju. Snjime je izgubilo njemačko zrakoplovstvo jednog od najistaknutijih lovačkih letaca i vođu odreda koji je izvojevao 206 zračnih pobjeda.

Iz glavnog stana Vodje Reicha, 13. listopada 1943.

Vrhovno zapovjedništvo oružanih snaga javlja:

Na Dnjepru napadao je neprijatelj tokom čitavog jučerašnjeg

dana sa jakim snagama mostobran Zaporozija i naše položaje u otcjeku jugozapadno od Kijeva te su u teškim borbama bili uništeni svi napadaji i pri tome sada je neprijatelj izgubio 134 oklopnih kola. Mjesni prodori su odrezani. Na ušću Pripjeta i južno od Gomela oklopne čete i grenadiri ponovo su povratili zamašnim protunapadajima više mjesta koja su bila izgubljena u posljednjim danima. Sjeverno od Gomela i zapadno od Smolenska poduzeli su sovjeti sa sakupljenim snagama nove pokušaje prodora. U ogorčenim borbama postigle su naše čete ponovo jedan puni odbrambeni uspjeh. Sa ostalog istočnog ratišta, naročito iz otcjeka sjeverno od Azovskog mora i jugozapadno od Velikog Lukija, javlja se živahna mjesna borbeno djelatnost. Na 11. i 12. oktobra oborili su lovci i protuzrakoplovna artiljerija 142 sovjetska zrakoplova. 6 vlastitih zrakoplova je nestalo.

Taljansko ratište:

Na južnom taljanskom ratištu pojačala se jučer obostrana artiljerijska djelatnost. Više mjesnih napadaja britansko-sjeveroameričkih snaga u dolini Volturna i u južnom Apeninu bilo je odbiveno uz jake krvave gubitke. U Sredozemnom moru njemačko je zrakoplovstvo uspješno bombardovalo jedno neprijateljsko uporište i izvelo dobrim dejstvom noćni napadaj na luku i uzletište Ajaccio.

KRATKE VIJESTI

Lenjingrad pod teškom vatrom. Brzi njemački borbeni zrakoplovi napali su u niskom letu u borbenoj zoni južno od Ladoškog jezera sovjetske čete i artiljerijske položaje i to bombama i zrakoplovnim oružjem. Jedan sovjetski municioni vlak odletio je u zrak pogođen bombom. Teška artiljerija vatrom je obasipala pojedine ciljeve u Lenjingradu, i zapalile pilanu „Picnir“ uspješnim vatrenim prepadima i poduzeće „Molotov“.

Pomilovanje njemačkog generala!

Na 15 rujna 1943 bio je na obali uapšen pri pokušaju krađe imovine njemačke vojske

Gruban Šime

iz Šibenika.

Prema postojećem ratnom pravu bila je izrađena i od gospode sudaca, izrečena smrtna kazna zbog pljačke. Zapovjednik mjesta obratio se na to jednom molbom pomilovanja Zapovjedniku njemačkih oružanih snaga, na što je njemački general u znak priznanja lojalnom držanju stanovništva Šibenika udovoljio ovoj molbi pomilovanja i odrekao izvršenja smrtne kazne.

HRVATSKA

Normalne prilike u Dubrovniku. Njemačka i Hrvatska zastava izvučena. U dalmatinskom obalskom području nastupile su u nekoliko dana poslije odma nemira, nastalog izdajom Badoglija, opet i ubrzo normalne prilike. U Dubrovniku n. pr. život je dobio svoj normalan tok. Sve radnje i lokali su otvoreni, prometna sredstva su u pokretu i stanovništvo se prihvaća svog posla. Na dan 18. rujna bio je ispred crkve sv. Blaža baš prvi javni koncert njemačkog muzičkog voda SS četa, koji je bio primljen od mnoštva svijeta srdačnim odobravanjem. Na 26. rujna bile su na istom mjestu svečano izvučene nemačka i hrvatska zaslava.

Izjava vjernosti iseljeničkih Hrvata. Predstavnici sjev. i južno-američkih iseljeničkih Hrvata donijeli su prilikom svog dvanaestog sastanka u Buenos Airesu, u ime prevladajuće većine iseljeničkih Hrvata, zaključak, u kome uvjeravaju Poglavnika o svojoj vijernosti kao odriješiti neprijatelji komunizma i njegovih ortaka. Komunisti su najveći protivnici ne samo našeg naroda, već čitavog čovječanstva - glasi izjava.

BUGARSKA

Dobrovoljno preseljenje. Iz Krajove doznajemo, da su nedavno otpočeta, pregovaranja na-

stavljena i završila sporazumom da se mogu dobrovoljno preseliti u Bugarsku oni Bugari, koji žive u rumunjskom djelu Banata. Istovremeno bi se preselili u Rumunjsku oni Rumuni, koji žive u Bugarskoj. Prva grupa Bugara ušla je na 5 listopada u Rusu. Ta grupa broji 55 ljudi. Druga se grupa očekuje oko 15.-X.

TURSKA

Berker nastupio svoju dužnost u Vichiu. Novonaznačeni turski poklisar u Vichiju Sefkim Berker bio je primljen u svečanu audijenciju kod državnog poglavara maršala Petaina, kojom prilikom je predao svoja akreditiva. Tomu aktu bio je prisutan predsjednik vlade Laval u svojstvu ministra inostranih poslova. U obostranim zdravicama (nagovorima) bili su naročito istaknuti prijateljskim odnosi između obiju zemalja.

Žrtva za budućnost

Hrvatski se je narod već kroz stoljeća borio za svoju slobodu. Neizmjerne su žrtve prinisene za narodnu slobodu, još pod bivšim jugoslavenskim gospodstvom. Tisuće su zato umrli. Njemačka je oduvijek imala shvaćanja za težnju za slobodom hrvatskog naroda i njemačka je pokazala to shvaćanje pri rasulu jugoslavenske države. Hrvatski narod dobio je svoju

samostalnost. Ipak su se morali u ono vrijeme zadovoljiti zahtjevi talijanske krune. Talijanski kralj zahtijevao je postavljanje jednog talijanskog princa, koji je bio kašnje određen za kralja Hrvatske, ali nije bio nikad okrunjen. Isti kralj talijanski, koji je sad postao izdajnik zajedničke europske stvari zahtijevao je odcjepljenje hrvatskog primorja. Radi njegove sramotne izdaje izgubio je sada ove zemlje i one su povrćene Hrvatskoj kao hrvatska zemlja.

Ali kao što Velikom Njemačkom Reichu nije njegova sloboda i opstanak u budućnosti bila darovana, tako nije ni hrvatskom narodu uz bok Njemačke njegov opstanak darovan. Mi svi moramo pridonijeti teške žrtve za bolju budućnost. Ko se hoće da isključi iz ovih žrtva, taj se hoće isključi iz zajedničke borbe, taj postaje izdajnik ne samo svog vlastitog naroda, nego i velike europske stvari. Hrvatski narod mora imati uvijek pred očima, isto kao i njemački narod, kakvoj bi žalosnoj budućnosti pošao u susret, kad bi izgubio stečenu slobodu i kad bi morao živjeti pod gospodskom jednog drugog naroda. Njemački će vojnici jednog dana napustiti ovu zemlju, čim bude ovdje zavladao mir. Nijemci nijesu došli u ovu zemlju kao okupatori. Hrvatska će moći sama razviti svoju budućnost. Ona ne treba za to nikakvu „Narodnu oslobodilačku vojsku“ kako bi se htjeli rado nazvati hvastave bolševističke bande da uzmognu lakše dostići svoje prikrite bolševističke ciljeve.

Samo pobjedom nad bolševizmom i židovstvom može Hrvatska poći ususret boljoj budućnosti. Ko to danas ne shvaća taj nije zreo da živi kao slobodan čovjek u slobodnoj državi, isto tako cijeli narod nebi bio sposoban, da sam sobom upravlja, kad bi on puštao u svoj vlastiti logor njegove neprijatelje a da ih nije prije upoznao i uništio.

Posljedice takve kobne pogreške značile bi za jedan narod njegovo isključenje iz povijesti. Život je borba, a borba zahtijeva žrtve! A pobjedit će na kraju onaj, koji je pripravan sve dati za pobjedu. Svaki pojedini Nijemac je spreman dandanas sve žrtvovati za Pobjedu i za bolju budućnost. Ne preostaje još nego pobjediti ili umrijeti. Ali pošto jedan veliki narod, kao što je njemački, ne može nikad umrijeti, mora zato pobjediti. Dragovoljno doprinosi svaki pojedini Nijemac ogromne žrtve. Slušajte samo jednog Nijemca koji je usljed terorističkih britanskih napadaja izgubio svoju kuću, svoj, namještaj, svoje imanje. On će vam reći: To se sve daje nadoknaditi opet, kad mi pobjedimo!

U Šibeniku moraju se u današnjim prilikama doprinositi žrtve. To znade svako. Za domaćicu je teško kad nezna kako će ona svojim ukućanima dati jesti, kad sa svojom torbicom zađe u prazne dućane jer „narodoljubiva“ gospoda partizani spriječavaju dovoz hrane i zabranjuju seljacima donošenje i prodaju na trgu. To je teško za svakoga i to je žrtva za budućnost. Ali koji ne potpomaže da odstrani uzrok ovakovog stanja t. j. bolševike, taj se ne mora ni tužiti. Ko pak simpatizira s bolševicima i ako mu oni stiskaju životne žile kucavice, tome nema pomoći, taj će propasti radi svoje vlastite gluposti. Možda će neko nato odgovoriti: Što mi možemo

da radimo? O da! Treba imati malo odlučnosti zato i pronaći sve one koji tajno potpomažu bolševike i tako izdavaju svoj vlastiti hrvatski narod bolševicima. Žrtve bi bile vrlo brzo manje, kad bi od naroda ovim izdajnicima bila dokazana izdaja i spletkarenje. Čim ne bude više u Hrvatskoj partizana, imati će ova plodna zemlja opet slobodni saobraćaj. Tada će opet iz plodnih i žitrodnih krajeva na Savi i Dunavu dolaziti puni vlakovi a bolševistički pritisak ostati će u prošlosti kao grozna utvara. Dok to dođe neka svaki pomaže sa žrtvama i odlučnošću da očisti bolševističku nesreću iz zemlje.

„Pic“

Razgovor ugodni među nama šibenčaoima

Nije nam namjera da solimo kome pamet, ali je dobro i korisno, da se u današnjim prilikama pobliže sve ono što bi u kasnijim vremenima dalo barem približnu sliku kakvi smo bili, a kakovi nije baš trebalo da budemo. Mnogi nikako ne mogu da shvate ovo današnje doba i misle, da će sve opet lako proći, pa tko je bio pametniji, tome će i djevojka pripasti. Neće da razumiju, da je ovo najteži zeman koga je Šibenik do sada uopće doživio i da se radi o najcrnijim danima koji se već pomalaju, a ako nijesu za svakoga već nastupili, da stalno nadolaze. Kad se ovo uzme u obzir, nitko ne može da razumije zašto građani uzdižu svoje najsitnije interese protiv onih cjelokupnosti, zašto traže da se najhitnije riješe njihova pitanja, koja se godinama po svim mogućim vladama i režimima nijesu mogla da riješe, nego taman sada, kad se je to nebrojeno puta objavilo, da je Šibenik ostao bez potrebitih novčanih sredstava i sa stotinu drugih briga, od kojih je opet najvažnija ishrana. Eto takovi ne bismo trebali biti! Mora da građani imaju uvidavnosti i strpljenja i kad se riješe najteža i najkrupnija pitanja, doći će i njihovo na dnevni red.

U ovim teškim danima oskudice hrane, gdje Odbor zapravo nezna kako bi se odlučio, a htio bi da uzme u obzir sve moguće želje i pravedne zahtjeve, mnogima je samo jedno na umu: kako će on lično pri tome proći. Primjerice: kazan ne valja - jer on neće imati ništa od kazana, pošto se ne može prijaviti, jer mu nijedan odbor nebi mogao dodijeliti ishranu sa kazana. Kad se je odlučilo da se revidiraju sve prijave i ako ima još opravdanih molba, da se i to uzme u obzir, pa koliko doteče, nije ni s time zadovoljan, jer ni od toga neće imati ništa. Svjetuju nas tako, da se hrana porazdijeli svima jednako, pa koliko da traje neka

traje, ko ima neka dalje troši, a ko nema, ko mu može pomoći? A možete li nešto slična učiniti? Bio bi to veliki grijeh za koji nijedan socijalan odbor ne može preuzeti odgovornost. Naravno, pri podijeli hrane svima došli bi do računa svi oni koji su nezadovoljni da se hrana izdaje sa kazana, ali poslije nekoliko dana, kad bi se oni, koji ništa nemaju prošetali gradom i tražili neki izlaz iz situacije gladi, a imali k tome i *moralni argumenat* da se je hrana dala i onima, koji nijesu bili tako potrebni, ko bi odgovarao za posljedice. Ovako nitko ne smije ni od najsiromašnijih prigovoriti, da se nije na njih mislilo, dapače se je zajednička hrana, koja bi morala pripadati svima, dala samo njima, upravo sa obzira, što su oni oskudni. A u svakoj je stvari moralni momenat odlučujući i oni koji imaju odgovornosti, moraju naročito paziti na to, da se ne nađu o tom moralnom momentu krivi.

Promatrali smo pred par dana mnoštvo građana, koje je naročiti odbor bio odbio da im prizna hranu sa kazana, a došli su protestirati radi toga i naravno, po našem domaćem običaju i prijetiti.

- Zašto je dobio X. a ne ja?
- Jer je potrebniji!
- Nije, je, nije . . . . .
- Pa kad je tako, neće biti kazana, pa ste svi jednaki!

Urnebesni pljesak. Svi su „odbijeni“ bili radosni, što neće primiti hranu sa kazana ni onaj mrski, pa i ako neće ni on imati ništa od toga, ne smeta, glavno je da nema ni „on“, kome je bila hrana priznata. To je bila općenita pojava, a dali je dobra, to neka poštovani čitatelji sami prosude.

Kad bi to bilo neko trajno mišljenje i uvjerenje, moglo bi ga se bez daljega prihvatiti, jer gdje češ idealnijega posla nego podijeliti sve na jednake djelove pa nek se svatko briga kako zna. Ali odmah iza par dana došli bi isti prigovoriti u protivnom pravcu, prigovori: Kako se je moglo oduzeti neimućnim ono

Mjesno zapovjedništvo njemačkih oružanih snaga preuzeće na sebe u saradnji sa općinskom upravom organiziranje obskrbe civilnog pučanstva. Da bi se imalo točan pregled svih članova - pripadnika općine, koji nužno trebaju ovu prehranbenu pomoć, potrebno je da se prijave obitelji sa poimničnim podacima svih članova. Prijava se mora najdalje do 16 - X. - 43 pismeno podnijeti Općini prema slijedećem uzorku.

	Prezime	Ime	Roden u	Dne	Zanimanje
1. Starešina kuće					
2. Žena					
3. Sinovi					
4. Kćerke					
5. Kućni namještenici					
a) muški					
b) ženski					
6. Lica na stanu					

Ova prijava treba neovisno o onoj izvršenoj od strane Općine da se izvrši kao i prijava onih građana koji zbog svojih vlastitih zaliha neće uzeti učešća pri zajedničkoj ishrani.

nekoliko dana i podijeliti onima, koji imaju - da još više imaju.

Istina je „da se nije rodio tko bi cijelom svijetu ugodio“, ali ovi naši dragi sugrađani koji su se rodili u velikoj smoli kao i mi od Odbora - jer moramo proživjeti ove teške dane, morali bi svi skupa uočiti jednu istinu: da je jedini Gospod Bog mogao nahraniti sa pet riba, pet hiljada gladnih, ali da to svojstvo nije dano šibenskom općinskom odboru, da sa par vagona brašna zadovolji i udobrovolji 18.000 Šibenčana.

Jedan hrvatski političar je bio rekao da samo onaj koji može da pade na Pričest bez da mu treba predhodna Ispovjed, koji po tome nema nikakvih grijeha - taj jedini može da se bavi javnim poslovima; a sada zamislite općinski odbor u ovim najtežim danima, gdje ima da podijeli ono malo hrane, koliko bi puta morao prije Pričesti poći na Ispovjed, da po vašem mišljenju bude dostojan da sve to pravedno podijeli - pravedno kako svaki pojedini misli da je pravedno za njega, a ne za druge.

Prošla bi ga volja da se nateče i za sami Raj . . . . .

Kruh na plave iskaznice.

Daje se do znanja, da je Općinski Odbor u sporazumu sa Njemačkim Vojnim Zapovjedništvom odredio, da se za sada ne upotrebljava kazan, radi prevelikog broja prijavitelja za hranu.

Od sutra 15 ovog mj. primiti će dalje svi oni koji su se prijavili za kazan:

15 dekru kruha po osobi.

Kruh se pridizuje kod pekarna, uz plavu izkaznicu, koju treba danas predati pekarima radi nabave brašna. Ako jedna pekarna ne može da primi izkaznicu jer se je kod nje prijavilo već dovoljno osoba, neka se, stranke obrati na slijedeću pekarnu.